

ชื่อวิทยานิพนธ์	รูปแบบบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
ผู้เขียน	นางสาวอุไร ไพรสุยัน
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ โดยศึกษาข้อดีและข้อด้อยเพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย และใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลจากบรรณารักษ์บริการยืมระหว่างห้องสมุดของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 25 แห่ง เกี่ยวกับสถานภาพและศักยภาพในการจัดบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและวิธีการทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า บริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ควรมีรูปแบบการจัดบริการที่เป็นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยเป้าหมายที่จะใช้ทรัพยากรสารสนเทศของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด และควรมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการวิจัย ด้วยการจัดให้มีค่าขอใช้บริการและการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่รวดเร็วในกลุ่มสถาบันที่ร่วมมือกันภายใต้พื้นฐานการบริการในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ห้องสมุดสมาชิกและผู้ใช้บริการทั่วไปมีแหล่งจัดหาเอกสารที่รวดเร็วราคาถูกรวมทั้งควรมีซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการจัดการบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ร่วมกันในกลุ่มห้องสมุดที่ร่วมมือกัน

กลไกของการจัดบริการ คือควรมีคณะกรรมการบริหารเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทำหน้าที่ระดับนโยบาย ส่วนระดับปฏิบัติการควรมีคณะทำงานเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยฝ่ายบริการสารนิเทศเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และมีคณะทำงานที่สนับสนุนในการจัดบริการ จาก 2 คณะทำงานคือ คณะทำงานเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายวารสารและเอกสาร และ คณะทำงานเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยีสารนิเทศ

กระบวนการดำเนินงานบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีอุปกรณ์และเครื่อง
อำนวยความสะดวก ดังนี้ เว็บเซิร์ฟเวอร์ เว็บเบราว์เซอร์ สแกนเนอร์ เครื่องพิมพ์ชนิดเลเซอร์
อี-เมลในระบบวินโดวส์ ระบบ Ariel โปรแกรมอโดบี แอโครแบต รีคเตอร์ และโทรสารรุ่น Group
3 หรือ Group 4

Thesis Title	A Proposed Model of Electronic Document Delivery Services For University Libraries in Thailand
Author	Miss Urai Praithooyan
Major Program	Library and Information Science
Academic Year	2001

Abstract

The objective of this study was to examine a model of Electronic Document Delivery Services (EDDS) proposed for university libraries in Thailand. Prior to the study, a documentary survey of existing EDDS's, both domestic and international, was undertaken, which studied the advantages and disadvantages of the current EDDS. The main data derived from in-depth interviews with interlibrary-loan librarians. Content and quantitative analyses were undertaken.

It was found that the prevailing opinion is that the EDDS should be set up and managed by a cooperative approach among all university libraries in Thailand, using standard computer software. This would provide the optimum use of information resources in the country, and provide the best research support through timely, cost-effective delivery of requested documents.

The organizational structure would be overseen by an administrative committee including all university library directors, which would be responsible for setting policy. The services would be provided by an information services team, who would receive specialized training to work together effectively. Necessary equipment for each library would include a web server and browser, scanner, laser printer, internet mail gateway for a POP3 server, group 3 or 4 facsimile, Ariel and Acrobat Reader softwares.